

ří. V této formě též přezimuje na dně tůní. Ve společenstvech třídy *Lemnetea* (diagnostický druh svazu *Hydrocharition*).

Rozšíření v ČR: V novější době spontánní výskyt nedoložen. Herbářové doklady z konce 19. stol. z Těšínska jsou již za hranicemi státu. † – Mapy: SLAVÍK FKS 1997:135.

T: 3. Podkruš. pán. (Lipětín u Horního Litvínova, zřejmě

zplanělá, †). – M: 83. Ostr. pán. (Loucké rybníky u Karviné, †). Obě lokality zničeny těžbou uhlí. Od r. 1994 je vysazována na Českolipsku (Mariánský rybník u Doks) a na Třeboňsku (rybník Ptačí blato u Lomnice nad Lužnicí).

Celkové rozšíření: Roztroušené od j. Francie a stř. Itálie přes stř. a v. Evropu na Kavkaz, na východ do Mandžuska, Indie, Japonska, na Timor a do sv. Austrálie. Souvisejší výskyt ve stř., jv. a j. Africe. – Mapy: HEGI 1921:507; MEUSEL et al. 1965:195; WALTER et STRAKA Arealkunde 21, 1970; ADAMEC 1995:55 (Evropa).

2. *Drosera* L. – rosnatka

Drosera LINNAEUS Sp. Pl. 281, 1753. – Syn.: *Rorella* HILL Brit. Herb. 187, 1756. – *Sondera* LEHM. Pugillus 44, 1844.

Lit.: ROSENBERG O. (1909): Cytologische und morphologische Studien an *Drosera longifolia* × *rotundifolia*. Kungl. Svenska Vetenskapsakad. Handl. Stockholm 43/11:1–65. – DOMIN K. (1923): Rosička okrouhlolistá (*Drosera rotundifolia* L.) naše nejhledanější léčivá rostlina. Publ. Ústř. Komise Sběr Léč. Rost. 10:1–28. – LLOYD F. E. (1942): The carnivorous plants. Waltham. – RYCHNOVSKÁ-SOUDKOVÁ M. (1953, 1954): Studie o minerální výživě rostliny *Drosera rotundifolia* L. I,II. Preslia 25:51–66 (1953), 26:55–66 (1954). – KALELA E. (1954): Über Land- und Wasserform bei *Drosera*. Mem. Soc. Fauna Fl. Fenn. 29:80–98. – WOOD C. E. (1955): Evidence for the hybrid origin of *Drosera anglica* Huds. Rhodora 57:105–130. – PISSAREK H.-P. (1965): Beobachtungen über das Blühen von *Drosera rotundifolia*. Schr. Naturwiss. Ver. Schleswig-Holstein 36:26–29. – SLAVÍK B. (1972): Rosnatka okrouhlolistá v českých zemích. Ochr. Přír. 27/4:87–90. – SLAVÍK B. (1973): Vzácnější druhy rosnatek v ČSR. Ochr. Přír., append. ad 28/3:9–12. – HANSEN C. (1973): Note on *Drosera rotundifolia* L. in Greenland. Bot. Tidsskr. 67/4:342–343. – ALBRECHT J. (1986): Kriticky ohrožené druhy rostlin v ČSR (*Rosnatka anglická*, *Drosera anglica* Huds., *Rosnatka prostřední*, *Drosera intermedia* Hayne in Dreves). Památ. a Přír. 11:p. titul. 3 – THOMMEN F. B. (1990): Systematisch-ökologische Untersuchungen an schweizerischen *Drosera* Arten. Ber. Geobot. Inst. Rübel 56: 150–174.

Byliny s přízemní listovou růžicí. Listy dl. řapíkaté, v mládí spirálně stočené, s třísnitými palisty, na líci s červenými stopkatými žláznatými chlupy (tentakule), na rubu lysé; čepel okrouhlá, klínovitě obvejčitá až čárkovitě obkopinatá. Přezimovací pupen (hibernaculum) se tvoří uprostřed každoročně odumírající listové růžice z nahloučených mladých základů listů. Stvol s chudokvětým vijanem drobných květů bez listenů, v mládí spirálně stočený. Květy stopkaté, bílé nebo slabě narůžovělé; kališní lístky na bázi srostlé, vytrvávající; korunní lístky volné; čnělky 3, hluboce dvoudílné. Tobolky jednopouzdré, pukající 3 šterbinami. – Asi 125 druhů, převážně v subtropích j. polokoule. – Entomogam. Autogam. Anemochor. Hydrochor.

Poznámka: Zástupci rodu *Drosera* obsahují význačné naftochinony, např. droseron, methyljuglon a zvláště plumbagon se spasmolytickými účinky. Dále byly zjištěny leukoanthocyanidiny, flavonoly, kyselina ellagová a stopy kyanogenních sloučenin. Významné jsou proteolytické enzymy a slizy jako exkrety trávících žlázek a lapacích trichomů.

- 1a Stvol na bázi obloukovitě vystoupavý, vyrůstající z boku listové růžice, zděli nebo až 2× delší než listy 3. *D. intermedia*
 b Stvol vyrůstá ze středu listové růžice, 3–7× delší než listy 2
 2a Stvol 4–7× delší než listy, čepel listů okrouhlá až příčně eliptická, řapíky chlupaté 1. *D. rotundifolia*
 b Stvol 3–4× delší než listy, čepel listů čárkovitě obkopinatá, řapíky lysé 2. *D. anglica*

1. *Drosera rotundifolia* L. – rosnatka okrouhlolistá Tab. 1/1

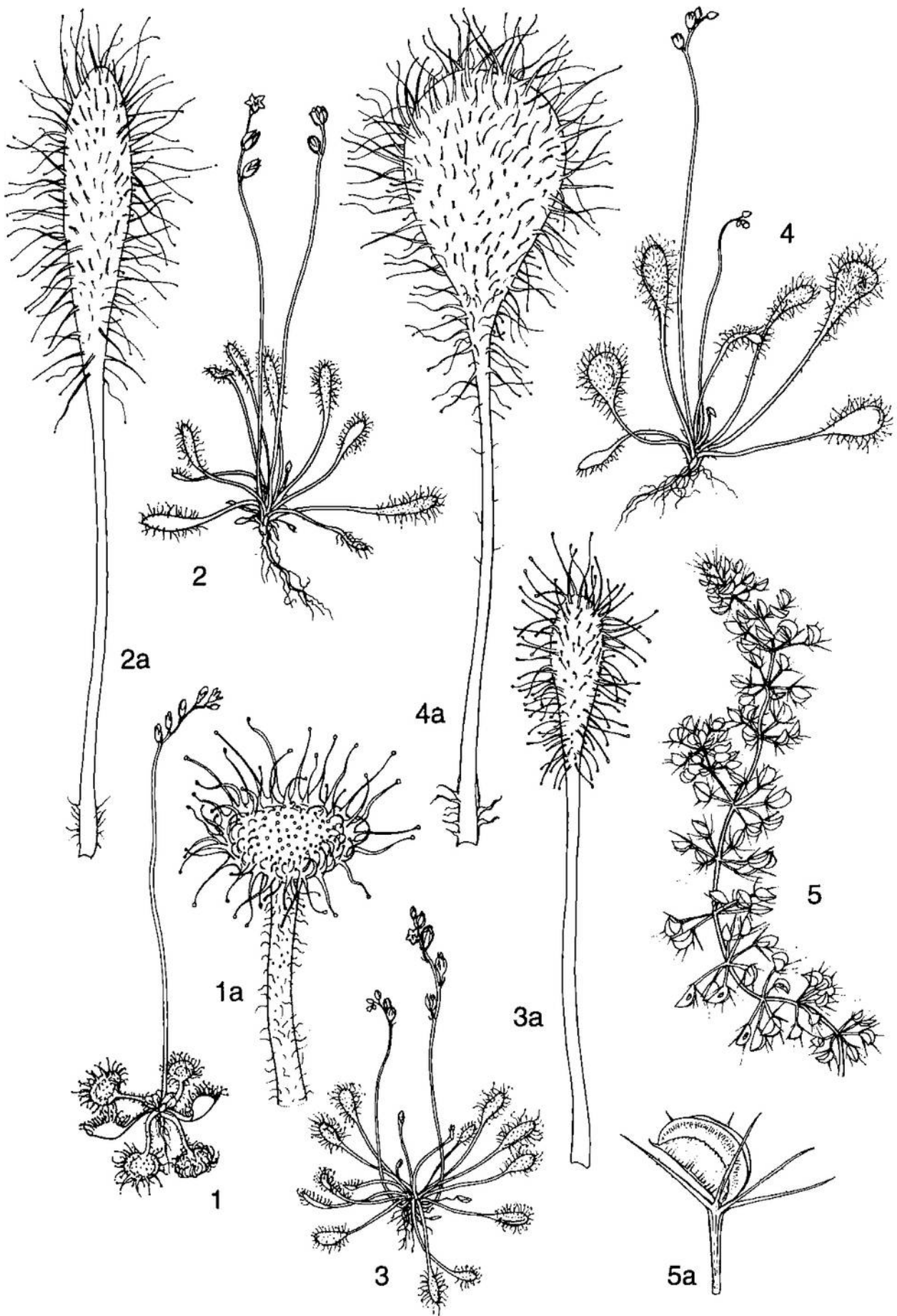
Drosera rotundifolia LINNAEUS Sp. Pl. 281, 1753. – Syn.: *Drosera septentrionalis* STOKES Bot. Mat. Med. 2:189, 1812.

Exsikáty: Fl. Exs. Reipubl. Bohem. Slov., no 432/II. – PETRAK Fl. Bohem. Morav. Exs., no 1437, 1438. – Pl. Českoslov. Exs., no 134, 324. – TAUSCH Herb. Fl. Bohem., no 187. – Extra fines: Fl. Exs. Austro-Hung., no 2054. – Fl. Exs. Reipubl. Bohem. Slov., no 432/I. – Fl. Siles. Exs., no 233.

Listy v přízemní růžici rozložené a většinou k podkladu přitisklé, dl. řapíkaté, řapíky 10–30 mm

dl., řídce chlupaté; čepel okrouhlá, někdy příčně eliptická až téměř ledvinitá, 4–8(–10) mm dl., (4–)5–10(–11) mm šir., na rubu lysá, zelená, na líci hustě pokrytá červenými žláznatými chlupy (tentakule). Stvol nejčastěji jeden, 4–10(–20) cm dl., 4–7× delší než listy, vyrůstající ze středu listové růžice, někdy v hor. části vidličnatě rozvětvený (květenství dvojevijan), načervenalý, později hnědý, lesklý, lysý, nesoucí 4–10(–20) květů. Květy stopkaté, stopky 1–5 mm dl., lysé; kališní cípy úzce vejčité, 3–5 mm dl., 1–2 mm šir., na okraji řídce

Tab. 1: 1 *Drosera rotundifolia*, 1a – list. – 2 *D. anglica*, 2a – list. – 3 *D. intermedia*, 3a – list. – 4 *D. × obovata*, 4a – list. – 5 *Aldrovanda vesiculosa*, 5a – list.

pilovité, zelené; korunní lístky kopisťovité, 4–6 mm dl., bílé; nitky tyčinek tenké, 2–5 mm dl. Tobolky vejcovité, (4–)5–7 mm dl., hnědé, hladké, lysé, o málo delší než vytrvávající kalich. Semena drobná, větvenovitá, 1,0–1,5 mm dl., tmavohnědá se síťovitým osemněním. VI–VIII. Hkf.

$2n = 20$ (ČR: 61b. Týniště. úv.)

Variabilita: Rostliny proměnlivé ve výšce a větvení květního stvolu, velikosti a odění čepele a řapíku. Značně proměnlivý je i tvar listové čepele, kdy v některých populacích s převládajícími okrouhlými čepelemi lze nalézt i jedince s čepelemi příčně eliptickou až téměř ledvinitou. Ve vyšších polohách Krkonoš a Hrubého Jeseníku rostou drobné rostliny se stvolem pouze 4–6 cm vys., o málo převyšujícím listy. V literatuře bývají označovány jako f. *breviscapa* (REGEL) DOMIN. Tyto odchylky se jeví jako taxonomicky nevýznamné a odrážejí především trofické podmínky stanoviště.

Ekologie a cenologie: Vrchoviště, přechodová rašeliniště, rašelinné louky, horská prameniště, mokré písky. Převážně na kyselých, silikátových, poměrně vzácně i neutrálních až slabě bazických podkladech. Na extrémních stanovištích většinou s nízkým obsahem živin a kyslíku a s hladinou vody vystupující na povrch. Nejčastěji ve společenstvech třídy *Scheuchzerio-Caricetea fuscae*, zvl. svazů *Caricion fuscae* a *Rhynchosporion fuscae* (diagnostický druh) a třídy *Oxycocco-Sphagnetetea*, zde zvláště svaz *Sphagnion medii* (diagnostický druh).

Rozšíření v ČR: Roztroušeně v oreofytiku a v některých chladnějších územích mezofytika s vyššími srážkami a rašelinnými půdami (Třeboňská pánev, Dokesko), místy velmi vzácně nebo zcela chybí. V Českém termofytiku již jen několik posledních lokalit, zvl. ve v. Polabí. V Panonském termofytiku (Dolnomoravský úval) vyhynula v 60. letech 20. stol. Od planárního (ojediněle) až po subalpínský stupeň s těžištěm rozšíření v montánním stupni (min.: Soboňky u Rohatce, ca 180 m; max.: Krkonoše, Úpská rašelina, 1 420 m). Vlivem odvodňování zvláště v nižších polohách v posledních desetiletích a nadměrným sběrem v nedávné minulosti mizí. § Δ – Mapy: SLAVÍK Ochr. Přír. 1972:88; ČERNÝ in HENDRYCH Acta Univ. Carol.-Biol. 1971:277, 1973; SLAVÍK Preslia 56:263, 1984; SLAVÍK Květ. ČSR 1:89, 1988; SLAVÍK FKS 1997: 136.

T: 6. Džbán (Čelechovice), 9. Dol. Povlt. (Praha-Motol, †), 11a. Všet. Pol. (Ověčary u Dřís, †; Hrabanov u Lysé nad Labem, pochybný, nikdy nedoložený výskyt), 15a. Jarom. Pol. (Nový Ples u Jaroměře, †), 15b. Hrad. Pol. (rybníčky „Na plachtě“ u Hradce Králové; Střemošice, Bílý Kůň), 15c. Pard. Pol., 18b. Dolnomor. úv. (Bzenec, myslivna Soboňky u Rohatce, †). – M: téměř všechny fyt. o., v některých však vzácně [chybí v 29. Doup. vrchy, 32. Krívokl., 40. Jihočes. pah., 41. Stř. Povlt., 44. Milešov. střed., 45. Verneř. střed. 60. Orl. opuky, 70. Mor. kras, 72. Zábř.-unič.

úv., 76. Mor. brána, 77. Středomor. Karp., 78. B. Karp. les., 79. Zlín. vrchy, 82. Javorn.] – O: všechny fyt. o.

Celkové rozšíření: Celá Evropa od Islandu a Faerských ostrovů po Středozeří (zde poměrně zřídka a v horách), v horách Blízkého východu, arktická a subarktická Sibiř, Mandžusko, s. Japonsko, sever a střed Severní Ameriky, Grónsko. – Mapy: MEUSEL et al. 1965:195; HULTÉN FA 1968:559; HULTÉN CP 1971:105; HULTÉN NE 1986:500.

Význam: Celé sušené rostliny jsou významnou drogou (Herba droserae) pro farmaceutický průmysl. Dříve užívána při přípravě likéru „rosolky“.

2. *Drosera anglica* HUDS. – rosnatka anglická

Tab. 1/2

Drosera anglica HUDSON Fl. Angl., ed. 2, 135, 1778. – Syn.: *Drosera longifolia* L. Sp. Pl. 282, 1753 p. p. – *D. longifolia* [var.] *β anglica* (HUDS.) OPTZ Seznam Rostl. Květ. Čes. 38, 1852.

Exsikáty: TAUSCH Herb. Fl. Bohem., no 188. – Extra fines: Fl. Exs. Austro-Hung., no 2053/I,II (*D. × obovata* MERT. et KOCH admixt.). – Fl. Rom. Exs., no 543b. – Pl. Polon. Exs., no 27a,b.

Listy v přízemní růžici polovzpřímené, dl. řapíkaté, až 14 cm dl., řapíky 4–7(–10) cm dl., lysé, červenohnědé; čepel čárkovitě obkopynatá až obkopynatá, 15–40 mm dl. a 3–5 mm šir., na rubu lysá, zelená, na líci hustě pokrytá červenými tentakulemi až 7 mm dl. Stvol nejčastěji jeden, 5–20 (–30) cm vys., 3–4× delší než listy, vyrůstající ze středu růžice listové, načervenalý, později až hnědočervený, lesklý, lysý, nesoucí (1–)3–6 květů. Květy ke květnímu stvolu přitisklé, stopkaté, stopky 1,0–1,5 mm dl.; kalich trubkovitě zvonkovitý, kališní cípy vejčité, 4–6 mm dl. a 2,0–2,5 mm šir., žláznatě zubaté; korunní lístky kopisťovité, 4–6 mm dl., 1,5–2,0 mm šir., bílé; nitky tyčinek tenké, 1–3 mm dl. Tobolky vejcovité, o málo delší než vytrvávající kalich, hnědé, hladké. Semena větvenovitá, 1 mm dl., se síťovitým osemněním. VI–VIII. Hkf.

$2n = 40$ (extra fines)

Variabilita: Rostliny proměnlivé ve velikosti a délce řapíků, listové čepele, květního stvolu, velikosti a počtu květů. Z Polabí popsána var. *albensis* DOMIN s květními stvoly 1–3květými a 5–10 cm vys., a širšími kališními cípy a korunními lístky. Další studium vyžadují rostliny ze sušších stanovišť vyšších nadmořských výšek Krkonoš označované jako „alpina typ“ nebo var. *alpestris* CALLIER. Nejisté je jejich postavení vůči alpským rostlinám popsaným jako f. *minor* ABROMEIT. Vyznačují se velmi nízkým vzrůstem, květním stvolem jednokvětým, často kratším než listy, řapíky 4–12 mm dl., čepelí 3–7 mm dl. a 3–4 mm šir. a většími květy.

Ekologie a cenologie: Vrchoviště, přechodová rašeliniště, převážně na kyselých silikátových podkladech, ale vzhledem k značné toleranci k vápníku i na slatiništích. Na chladnějších stanovištích s vyšší vzdušnou vlhkostí, dobře zásobených

vodou a se sníženou konkurencí okolních druhů. Nejčastěji ve společenstvech svazů *Rhynchosporion albae* (diagnostický druh), *Leuco-Scheuchzerion palustris*, *Sphagno-Utricularion*, *Eriophorion gracilis* a *Caricion davallianae*.

Rozšíření v ČR: Vyskytuje se velmi vzácně v mezofytiku a v oreofytiku. V termofytiku již neověřena a s největší pravděpodobností vyhynula. Těžiště výskytu v Třeboňské pánvi a v okrajových pohořích Českého masivu. Převážně v suprakolinním až supramontánním, velmi vzácně v planárním a subalpínském stupni (min.: Dolní Pojizeří, černavy u Mělnické Vrutice, ca 180 m; max.: Krkonoše, Labská jáma, mezi Pančavským a Labským vodopádem, 1 120 m). Vlivem odvodňování, zvláště v nižších polohách rychle mizí. § Δ – Mapy: ČERNÝ in HENDRYCH Acta Univ. Carol.-Biol. 1971:278, 1973; SLAVÍK 1973:10; ALBRECHT 1986:587; SLAVÍK FKS 1997:136.

T: 11a. Všet. Pol. (černavy u Mělnické Vrutice, †). – M: 39. Třeboň. pán., 52. Ral.-bez. tab. (Stráž pod Ralskem, lit.), 59. Orl. podh. (Dobrošov u Náchoda, †), 63. Českomor. mezih. (Moravský Lačnov u Svitav, †), 67. Českomor. vrch. (Dolní Pěna u Jindřichova Hradce, ostatní dříve známé lokality †), 83. Ostr. pán. (Příbor, †). – O: 85. Kruš. hory, 88. Šum., 92. Jiz. hory (nepřesně lokalizovaný a nedoložený údaj), 93. Krk. (Labská jáma).

Celkové rozšíření: Souvisle ve stř. a s. Evropě (až k 71° s. š.) na jihu od Pyrenejí k j. předhůří Alp, ojediněle v pohořích Balkánského poloostrova, dále sv. Evropa, subarctická Sibíř, Sachalin, s. a stř. Japonsko, Aljaška, Kanada a sever pacifické části Severní Ameriky (Labrador, Newfoundland). – Mapy: MEUSEL et al. 1965:195; HULTÉN FA 1968:559; HULTÉN CP 1971:106; HULTÉN NE 1986:500.

3. *Drosera intermedia* HAYNE – rosnatka prostřední Tab. 1/3

Drosera intermedia HAYNE in DREVES Bot. Bilderb. 3:18, 1798 non SOYER-WILLET et HAYNE. – Syn.: *Drosera longifolia* L. Sp. Pl. 282, 1753 p. p.

Exsikáty: Pl. Českoslov. Exs., no 323. – Extra fines: Herb. Fl. Reipubl. Sov. Ucr., no 66. – Herb. Fl. Ross., no 356, 2009. – Pl. Polon. Exs., no 125, 125b.

Listy v přízemní růžici vzpřímené až polovzpřímené, dl. řapíkaté, 2–5 cm dl., řapíky 2–4 cm dl., hnědočervené, lysé; čepel obvejčitá až klínovitě obvejčitá, (4–)7–10 mm dl., 3–5 mm šir., na rubu lysá, zelená, na líci hustě pokrytá 1–3(–4) mm dl. červenými tentakulemi. Stvol nejčastěji jeden, postranní, na bázi obloukovitě vystoupavý, vyrůstající z paždí dol. listů růžice, 2–4(–6) cm vys., zděli nebo až 2× delší než listy, načervenalý, později hnědočervený, lesklý, lysý, nesoucí (1–) 3–7 květů. Květy stopkaté, stopky 0,5 mm dl.; kalich zvonkovitý, kališní cípy úzce vejčité, 3–4 mm dl. a 1,5–2,0 mm šir.; korunní lístky obvejčité až kopistovité, 4–5 mm dl. a 1,5–2,0 mm šir., bílé; nitky tyčinek

tenké, 2–3 mm dl. Tobolky vejcovité, podélně brázdité, o málo přesahující vytrvávající kalich. Semena vejcovitá, černá, 0,5 mm dl., s bradavčítým osemením. VII–VIII. Hkf.

2n = 20 (extra fines)

Variabilita: Z dlouhodobě přeplavovaných stanovišť byla popsána natantní f. *natans* GLÜCK (var. *natans* HEUSER). Rostliny s rozvětveným květním stvolem jsou někdy v literatuře uváděny jako var. *ramosa* GREIN. et GODR. V našem herbářovém materiálu se však nevyskytují.

Ekologie a cenologie: Přechodová rašeliniště, vzácně i vrchoviště, v mělkých zaplavovaných šlencích a tůňkách, někdy i v rašeliníku nebo na obnaženém substrátu, vesměs na kyselých, silikátových, vzácněji i bazických podkladech se sníženou konkurencí okolních druhů. Diagnostický druh svazů *Sphagno-Utricularion* a *Rhynchosporion albae*.

Rozšíření v ČR: Velmi vzácně v suprakolinním, výjimečně v submontánním stupni mezofytika s těžištěm rozšíření v Třeboňské pánvi (min.: lokalita „V rájích“ j. od Spolského mlýna u Třeboně, 430 m; max.: rybníček jz. od obce Přimda, 622 m). Nepřesné literární údaje ze Slavkovského lesa a Jizerských hor nejsou doloženy herbářovými doklady. Výskyt v Českém lese vyžaduje ověření, z 20. stol. nejsou známy již žádné herbářové doklady. Výskyt ve Smrčinách je již mimo hranice našeho státu. Vlivem změny stanovištních podmínek, především odvodňováním v posledních desetiletích mizí. § Δ – Mapy: ČERNÝ in HENDRYCH Acta Univ. Carol.-Biol. 1971: 278, 1973; SLAVÍK 1973:11; ALBRECHT 1986:577; SLAVÍK FKS 1997:137.

M: 26. Čes. les. (Přimda, † ?), 39. Třeboň. pán.

V posledním desetiletí vysazena na jv. břehu rybníku Svět u Třeboně (lokalita „V odměnách“, pravděpodobně přežívá, naposledy ověřeno 1993) a jv. od rezervace „Swamp“ mezi Máchovým jezerem a Břežňanským rybníkem u Doks (na lokalitě se také stále udržuje).

Celkové rozšíření: Evropa, na sever zasahuje až k polárnímu kruhu, na jih do s. Španělska, Portugalska, s. Itálie, na východ do Pobaltí, na Ukrajinu a ojediněle v j. Karpatech, v horách Turecka a na Kavkaze. Dále atlantické pobřeží Severní Ameriky od Newfoundlandu po Floridu, ojedinělý výskyt na Kubě a v Guyanské vysočině v Jižní Americe. – Mapy: HULTÉN AA 1958:56; MEUSEL et al. 1965:195; HULTÉN NE 1986:501.

Kříženci

2 × 1. *Drosera anglica* × *rotundifolia* Tab. 1/4

Drosera × *obovata* MERT. et KOCH – rosnatka obvejčitá

Drosera × *obovata* MERTENS et KOCH in RÖHLING Deut-
schl. Fl., ed. 3, 2:502, 1826. – Syn.: *Drosera neglecta* LEHM. in
REICHENB. Fl. Germ. Excurs. 711, 1832. – *D. longifolia* L. B
obovata (MERT. et KOCH) KOCH Syn. Fl. Germ., ed. 2, 97, 1843.
– *D. anglica* var. *obovata* (MERT. et KOCH) PLANCHON Ann. Sci.
Natur. Paris, ser. 3, 200, 1848.

Exsikáty: Fl. Exs. Austro-Hung., no 2053/III (ut *D. ang-*
lica). – PETRAK Fl. Bohem. Morav. Exs., no 1436 (ut *D. longi-*
folia L.).

Kříženec je celkově intermediární v kvantitativ-
ních znacích a sterilní. Listy 3–5 cm dl., řapíky 1,0–
3,5 cm dl., čepel šir. obvejčitá až obvejčitá (6–)10–
15 mm dl. a 3–6 mm šir., znenáhla zúžená v řapík.
Stvol nejčastěji jeden, vyrůstající ze středu růžice
listové, 15–20 cm vys., 2–4× delší než listy. Pyl

abortovaný. Tobolky zakrnělé, podlouhle vejcovi-
té, vrásčité, kratší než vytrvávající kalich, bez semen.

2n = 30 (extra fines)

Intermediarita se projevuje i v ekologicko-ce-
nologických vlastnostech. Kříženci lépe přežívají
zhoršené podmínky (pokles hladiny podzemní
vody, konkurence okolních druhů). Vyskytuje se
roztroušeně spolu s oběma rodiči, často však jed-
noho nebo i oba rodičovské druhy na lokalitě pře-
žívá.

M: 39. Třeboň. pán., 52. Ral.-bez. tab. (Mariánský rybník
u Doks, vysazena ?), 63. Českomor. vrch. (Leština u Kunžaku,
†; Strmilov, †; Slavonice, †), 83. Ostr. pán. (Příbor, †). – O: 85.
Kruš. hory, 93. Krk. (Labská jáma).

Ordo Myrtales – myrtotvaré

92. *Lythraceae* J. St.-HIL. – kyprejovité *)

Lit.: KOEHNE E. (1881): *Lythraceae monographice describuntur*. Bot. Jb. 1:305–335. – KOEHNE E. (1903): *Lythraceae*. In:
Engler A. [red.], *Das Pflanzenreich* 17 (IV/216). Berlin. – TACIK T. (1959): *Lythraceae*. In: SZAFER W. et PAWŁOWSKI B. [red.],
Flora Polska 8:194–208. Warszawa. – DOLLON T. et HAMEL J.-L. (1967): *Contribution à l'étude caryotaxonomique des Lythracées*
et *Punicacées*. Bull. Mus. Hist. Natur. 39:793–818. – WEBB D. A. (1967): *Generic limits in European Lythraceae*. Feddes Repert.
74:10–13.

Jednoleté nebo vytrvalé byliny (v tropech a subtropích obvykle dřeviny). Listy vstřícné křížmostoj-
né nebo přeslenité, řidčeji střídavé, celistvé, bez palistů nebo s malými opadavými palisty. Květenství
koncové klasy nebo hrozny složené z velmi zkrácených vidlanů nebo květy jednotlivé, úžlabní; listence
malé, párové. Květy oboupohlavné, pravidelné nebo slabě souměrné, různobalné, vz. bezkorunné,
volnolupenné, v obalných částech obvykle 4- nebo 6četné, vz. 8(16)četné, perigynické, někdy di- nebo
trimorfně heterostylní, v dol. části s trubkovitou až nálevkovitou nebo miskovitou češulí (hypanthium)
uzavírající semeník, avšak nesrůstající s ním; kališní a korunní lístky na hor. okraji češule vetknuté,
mezi kališními lístky kopinaté až šídlovité přívěsky; korunní lístky záhy opadavé, někdy zakrnělé nebo
chybějící; v květech někdy vyvinut žláznatý terč; tyčinky v počtu květních obalů, v jednom kruhu, ob-
vykle episepální nebo ve dvou kruzích (vnější episepální), řidčeji méně (až 1) nebo naopak pomnože-
né (20 i více), přibližně v 1/2 nebo pod 1/2 do trubky češule vetknuté; prašníky introrzní, pylová zrna
trikolporátní; gyneceum synkarpní, vz. parakarpní, ze 2–6 plodolistů; semeník svrchní, neúplně 2–6pouz-
drý, vz. jednopouzdrý; čnělka 1, blizna celistvá vz. dvoučlenná; vajíčka 2 až mnoho v každém pouzdru,
obrácená, dvouobalná; placentace nákoutní, vz. (u jednopouzdrého semeníku) nástěnná. Plod přehrád-
kosečná nebo nepravidelně se otvírající (trhající), obvykle mnohosemenná tobolka. Semena bez endo-
spermu, s přímým zárodkem. – Asi 25 rodů (přibližně 550 druhů) převážně v tropech a subtropích;
centrum rozšíření v tropické Americe.

Poznámka 1: V některých pracích je češule (hypanthium) označována jako kališní trubka, kališní lístky jako kališní cípy,
popř. kališní zuby nebo dokonce jako vnitřní kališní cípy (zuby). Přívěsky (mezikališní přívěsky), které jsou v podstatě elongacemi
vyniklých žilek (žeber) češule, jsou pak pojmenovány jako mezizuby nebo vnější kališní cípy (zuby).

Poznámka 2: U zástupců čeledi *Lythraceae* je častý výskyt šfavelanu vápenatého, v epidermálních buňkách se ukládají slizy.
Trísloviny jsou hydrolyzovatelné, složené z ellagotaninů. Semena jsou bez škrobu, ale s bílkovinami a oleji; hlavní složky jsou ky-
seliny olejová a linolová. U druhu *Lythrum salicaria* byla zjištěna kyselina kumarová a malvidinové glykosidy.

1a Korunní lístky alespoň 3 mm dl., zřetelně delší než kališní lístky; češule trubkovitá nebo nálevkovi-
tá, vícekrát delší než široká; tobolka podlouhle vejcovitá až úzce válcovitá, 3–5 mm dl., kožovitá,
i za zralosti v češuli ukrytá, otvírající se 2 chlopněmi 1. *Lythrum*

*) Zpracovala M. Dvořáková